

Liberalerna

Ett Nyköping för alla!

Vi lägger ett speciellt 2020 bakom oss och går in i ett 2021 med nya erfarenheter och insikter. Liberalerna har valt att inte göra så många ändringar i budgeten. I en majoritetsställning hade vi inte gjort några radikala förändringar eftersom vi tycker att organisationen nu behöver få andrum. Under 2021 skall fokus ligga på att återhämta och växa sig starkare än någonsin!

Vårt mål har alltid varit att Nyköping skall vara en kommun där alla våra invånare skall känna sig trygga och hörda.

När vi i Liberalerna har lagt vår budget för Nyköpings kommun har vi gjort det på våra socialliberala värderingar och den kurs vi ser skulle gynna Nyköping.

Vissa förslag i vår budget återkommer på fler ställen. Det beror på att människor inte lever efter nämnder utan efter situation. Vi ser hur viktigt det är att slå bort stuprörstänket och lägger tänket om att ”det är någon annans uppdrag” i den papperskorg, där det hör hemma. Liberalerna jobbar för människans situation inte efter vart hon bör kategoriseras.

Vår bestämda uppfattning är att vi får *hela* vuxna genom att skapa *hela* barn. Tidiga insatser i våra skolor är fortfarande fokus för oss, att stötta upp barn tidigt så att de ska bli just hela barn! Det är aldrig för tidigt att sätta in tidiga insatser.

Att vara förtroendevald handlar om att förvalta väljarnas mandat till att göra något bra som går i linje med deras värderingar. Vi ser att det behövs tydlig politisk viljeinriktning som tydliggör åt vilket håll vi anser att Nyköping skall. Vi ger Nyköping Politiska ambitioner så väljarna vet var vi står. Ansvar är något man får och bör värda!

Våra kärnord i budgeten är valfrihet för individen, tidiga insatser, långsiktighet och samarbete i organisationen. Det är med dom värdarna i fokus som vi lägger vår budgetmotion.

Vi vill göra Nyköping till en kommun där möjligheterna bor!

Sofia Hallgren Remnert
Gruppledare Liberalerna Nyköping

Innehåll

Ett Nyköping för alla!	2
Riktlinjer för hur Nyköping skall styras.....	4
Kommunfullmäktige	5
Kommunstyrelsen.....	5
Barn- och ungdomsnämnden.....	8
Vuxenutbildning och integration.....	10
Samhällsbyggnadsnämnden	12
Kultur- och fritidsnämnden	14
Socialnämnden	15
Miljö – och klimatnämnden	17
Vård- och omsorgsnämnden.....	18
Finansiering.....	22

Riktlinjer för hur Nyköping skall styras

Vårt uppdrag som förtroendevalda i Nyköping är att förvalta och utveckla den kommunala service som Nyköpingsborna betalar för. Likaså ingår det i vårt uppdrag att skapa förutsättningar för alla som lever och verkar i Nyköping att utvecklas och växa. Med den utgångspunkten vill vi att kommunens verksamheter och utbud ska styras av:

- *Medborgarnas behov och önskemål – Valfrihet.*
- *Flexibilitet.*
- *Kvalitet och god service.*
- *Enkelhet och kostnadseffektivitet.*
- *Samarbete mellan servicegivare och nyttjare.*

Kvalitet, God service & valfrihet

Medborgarnas behov och önskemål – kvalitet och god service med valfrihet och flexibilitet är självklara utgångspunkter för vår syn på den politiska ledningen av den kommunala verksamheten. Det betyder också att målsättning gällande kvalitet på verksamheten ska styra resurstilldelningen. Det innebär ett självklart fokus på kärnverksamheterna vård, skola och omsorg och att medborgare ska känna sig trygga i att välfärden fungerar såväl på landsbygden som i centralorten. Vården ska vara trygg och tillgänglig och Nyköpingsborna ska kunna välja den omsorg som passar dem bäst. Skolan ska fokusera på kunskap och utvecklas med flera mindre skolor istället för ett fåtal storskolor.

Oavsett var man bor i kommunen ska barn- och äldreomsorgen fungera.

Kommunmedborgarnas intressen och behov skall alltid sättas i centrum av såväl förtroendevalda som anställda. Arbetssättet skall präglas av god tillgänglighet och hög kompetens. Vi kommer alltid jobba för att medborgarna får bestämma så mycket som möjligt över sitt eget liv.

Fler beslut ska tas vid köksborden än vid sammanträdesborden. Ökad valfrihet går före ökad politisk klåfingrighet.

Särskilda uppdrag till kommundirektören

Liberalerna satsar i denna budget på språket. Språk är en frihetsreform för att själv kunna forma sitt liv. Kommundirektören får i särskilt uppdrag att säkerställa att svenska är huvudspråk i alla kommunens skolor, de skolor där majoritet av barnen talar ett annat modersmål än svenska skall särskilda språkfrämjande insatser göras.

Kommundirektören får också i uppdrag att ersätta SALSA modellen med en fördelningsmodell med individens behov i fokus.

Utred vattnet som färdväg. Vi behöver vidga våra vyer, vad har vi för möjligheter att erbjuda kollektivtrafik som inte behöver belasta vårt vägnät och samtidigt vara en klimatsmart lösning.

Utred en ny utväg från Arnö. Under året skall förslag och påbörjande av en ny väg till och från Arnö verkställas.

Kommunfullmäktige

Beslut

Ett tydliggörande på vilken nivå beslut skall tas bör fastställas i Nyköping. Demokratien stärks av diskussioner och vi vill lyfta upp fler beslut från de stängda rummen till fullmäktige. Det är även ett tydliggörande mot medborgarna om ett sätt för invånarna att kunna delta på ett lättare sätt i den politiska debatten.

Ny styrmodell

I många år har vi argumenterat för ett byte av styrmodell och beslut finns, men trots det finns fortfarande många oklarheter. Vi behöver göra omtag och snabba upp processen med ett tydligt fokus och framåtsyftande diskussioner. Vår inriktning är en ny styrmodell. Det är viktigt med en effektiv organisation och vår nuvarande styrmodell bromsar förnyelsen och framåtskridandet. Rollfördelningen mellan förtroendevalda och anställda skall vara tydlig.

Ansvar och beslut skall ligga på rätt nivå

Politikerna ska ansvara för att sätta mål, prioritera resurserna på ett övergripande plan samt regelbundet följa upp målen, kvalitén och effektiviteten. Tjänstemannaorganisationen och ytterst ledningsgruppen ansvarar för den praktiska planering och genomförande av arbetet

E-motioner

Nyköping bör ha en starkare samtalsdemokrati. Nu när medborgarförslagen är borttagna är det viktigare än någonsin att detta sker skyndsamt. Vi vill att det senast i mitten av 2021 finns ett system för e-motioner på plats. Val sker vart fjärde år men demokrati utövas varje dag. Få svenskar anser att de har möjlighet att påverka politiska beslut mellan valen. Här vilar eget ansvar men det bör uppmuntras till en öppen dialog med alla invånare i Nyköping och därför vill Liberalerna införa E-motioner.

Kommunstyrelsen

Upprustning av förskole gårdar

Det finns en fantastisk möjlighet att i Nyköping gå på mindre förskole enheter. Att bevara de enheterna är en av de viktigaste investeringarna för Liberalerna. Med äldre lokaler kommer däremot ett renoveringsbehov som måste tillgodoses.

Pandemin har dessutom mer tydligt än någonsin visat på vikten av utomhuslek. Liberalerna reserverar 20 miljoner för att rusta upp förskole gårdar till att bli ännu bättre, mer äventyrliga och inspirerande för personal och barn. Hur dom skall utvecklas är ett samarbete mellan personal och barn och medlen prioriteras utefter nuvarande utrustning och ålder. Även de privata förskolorna skall ha möjlighet att söka ut medlen.

Nämnder

För oss i Liberalerna är det självklart att besluten ska tas nära de som berörs. Kommunens verksamhet skall alltid präglas av ett helhetsperspektiv och bygga på samordning/samverkan mellan resurser inom och utom kommunen. Kommunen ska uppmuntra samarbete,

okonventionella och alternativa lösningar. Det ska vara en självklarhet att viktiga beslut alltid tas i nämnderna.

Vi vill därför som sagt flytta en mängd beslut från styrelsens stängda rum till fullmäktige och nämnder, närmare medborgarna

Sänkt arbetslöshet

Vägen till sänkt arbetslöshet i Nyköping går via ett gott samarbete med näringslivet. Fler jobb behöver skapas och en mer individanpassad förmedling behövs för att på ett effektivare sätt matcha arbetssökande och arbetsgivare i Nyköpings kommun. Nyköpingsinitiativet, syftar till att bryta utanförskap, dvs att personer som uppbär försörjningsstöd ska gå vidare till egen försörjning. Med egen försörjning menas förvärvsarbete eller i vissa fall även heltidsstudier – inte andra bidragssystem. Det är viktigt att jobben är riktiga och långvariga jobb och att den som handleder ges en bra utbildning.

För att lyckas sänka arbetslösheten i kommunen är också språket en viktig nyckel. Vi har skrivit mer under rubriken SFI.

Upphandling med mandat

En väl fungerande upphandling är en grundpelare i god ekonomi. Det är ingen sidoverksamhet utan något som ska genomsyra hela organisationen och alla enheter. Dessa ska säkerställa en god kvalitet och hög kostnadseffektivitet. Upphandling är en möjliggörare för att nå den kommunala organisationens mål och därmed bör också upphandling få en framskjuten roll i organisationen. Upphandlingsfunktionen måste ha ett tydligare mandat.

Att ge upphandlingsfunktionen en mer central roll och att lyfta fram deras värdefulla funktion, är en förutsättning för att vi på allvar ska få till besparingar på upphandlingar och ramavtal. Den kommande upphandlingschefen bör ingå i den centrala ledningsgruppen. Avtal behöver följas och utvärderas, något som är mycket resurskrävande. Upphandlingarna bör ses som ett verktyg för att säkra kommunens näringsliv och ska därför utformas enkelt så att flera företag ges chans att lämna anbud.

En fungerande upphandling är något som ger stora besparingar såväl ekonomiskt som tidsmässigt.

Varje upphandling skall få ta tid och bli grundligt gjord, och det skall finnas tid att göra ordentliga uppföljningar. Man behöver ge upphandlingsenheten en rimlig chans att utföra sitt jobb på ett bra sätt. Vi behöver lägga mer resurser på upphandlingsenheten för att minska arbetsbelastningen och tydliggöra att bra upphandlingar faktiskt tar tid.

Nyköpings kommun bör snarast utforma en politisk baserad, tydlig och modig viljeinriktning för att ange hur vi vill att upphandling skall ske. Liberalernas övergripande inställning till upphandling är, att det lokala näringslivet skall vara nära involverat, vi skall i möjligaste mån handla lokalt.

Personal

Det är inte bara viktigt att kunna rekrytera personal utan än viktigare att kunna behålla den personal man har. Mycket pengar skulle sparas om vi kunde göra satsningar på hur vi bäst

behåller personalen. Vi måste tydligt genomlys vad vår USP (Unique Selling Point) är och hur vi kan erbjuda andra förmåner som inte nödvändigtvis är en högre lön.

Vi måste våga se vad tex andra företag eller kommuner gör för att ge anställda mervärde på arbetsplatsen. Den största konkurrensfördelen är inte i alla lägen hög lön utan kan handla om något annat. Vad kan vi inspireras ifrån av andra arbetsgivare för att ge våra anställda en bättre arbetsplats.

Som politiker är det viktigt med tydliga mål och Liberalernas mål är att Nyköpings kommun skall vara en organisation att kunna växa i. Det skall vara möjligt att göra karriär men också möjligt att kunna växa utan att det innebär en högre position.

Nyköpings kommun ska vara en plats för tillit till de anställda och vi ska ligga i framkant i löneläget. Vi ser att alla kommuner, regioner och myndigheter behöver göra kontinuerliga översyner gällande lön. Vi ser också att det är viktigt att ta med näringslivets liknande tjänster i analysen för att få ett attraktivt löneläge för alla arbetsgrupper. Nyköping skall vara den bästa platsen att vara anställd i.

Bra personal måste få kosta pengar att ta ansvar och vara lojal skall löna sig. Det är orimligt att lönerna mellan nyutexaminerad och erfaren anställd endast skiljer på några 1000-lappar.

En nyrekrytering kostar mycket och här finns stora vinster. Politiken måste visa och inte bara pratar om, att personalen är vår viktigaste resurs.

Trappa ner på egna villkor

Liberalerna tror på ett rikare liv även efter 67 år och jobbar därför på riksplanet för att alla skall få sluta jobba när de vill och inte vid 67 års ålder. Det finns många personer som idag inte orkar jobba till 67 år och de skall känna att de kan sluta på sina villkor. Ett sätt att göra det är att implementera, tidigare nämnde, 80-90-100 modellen som bl.a. Svenska Kyrkan använder sig av och på så sätt ge människor rätt att jobba längre om de så önskar.

Kollektivtrafik

För att få en fungerande kollektivtrafik som utgår från invånarnas behov föreslår vi att man skyndsamt påbörjar en utredning om att använda vattnet som farväg. Vi föreslår en fossilfri färja mellan, t.ex. Örstignäs, Kompassens förskola, Brandholmen och hamnen på prov för att se hur vi kan tänka utanför boxen när det kommer till kollektivtrafik.

Avyttrande av fastigheter

Vi har i kommunen fastigheter av icke-strategisk karaktär och som bör avyttras omgående. Kommunen skall fokusera på kärnverksamheten och fastigheter som saknar strategisk betydelse, tex Horsvik, bör säljas. Kommunen skall inte renovera och vara fastighetsvärd för verksamheter utom kommunens kärnverksamhet. Kommunen bör också sälja vattenkraftbolaget och börja upphandla elavtal.

Handlingsplan mot hedersförtryck

Vi slår vakt om de mänskliga rättigheterna och religionsfriheten. Ingen får kränkas med hänvisning till religion, familjära eller klanbaserade normer. Det kommer flera signaler om hur unga flickor känner sig tvingade att följa vissa av hemkulturen uppritade mönster som inte

stämmer överens med svenska värderingar och vår syn på jämställdhet, samt även bryter mot svensk lag. Vi vill att kommunen antar en handlingsplan för arbete mot hedersförtryck, för att på så sätt intensifiera arbetet med att motverka hederskulturella mönster. Civilsamhället och föreningslivet är en viktig kraft i arbetet för en stärkt integration. Utbetalning av föreningsstöd ska följas noggrant för att säkerställa att de föreningar som erhåller stöd delar grundläggande demokratiska värderingar och följer de krav som kommunen har ställt upp.

Barn- och ungdomsnämnden

En skola i topp!

Det ska vara ett tydligt uttalat politiskt mål att höja kunskapsresultaten i Nyköpings kommunala skolor. I Nyköping skall ”nöjdetskulturen” ersättas med att vi utgår från att alla skall kunna bli ens bästa jag! Vi vill kontinuerligt kartlägga resultaten från förskola till gymnasiet för att kunna synliggöra åtgärdsbehov men också sprida goda exempel. Särskilt fokus bör ges behovet att komma till rätta med pojkars (generellt) låga resultat jämfört med flickors. Vi vill succesivt öka undervisningstiden i skolan och säkra att eleverna får sin garanterade undervisningstid genom att införa en redovisningsskyldighet av detta i grundskolan. Läxhjälp ska organiseras på kommunens samtliga skolor.

Förskolan skall ge samma grund

Förskolan skall vara en plats att lära sig genom lek och en trygg plats för barnen att vara på. Redan från förskolan skall vi tydligt visa på att barnens rättigheter skall vara i fokus och barnen har rätt till en jämställd uppväxt och få förståelse för sina rättigheter och skyldigheter i samhället. Man bör kalla alla barn från tre års ålder (allmänna förskolebarn) som inte redan finns i den pedagogiska verksamheten, på samma sätt som man kallar barn till förskoleklass.

Det är en möjlighet för alla barn att kunna starta på en mer jämlik plattform i förskoleklass. Man kan då också garantera kunskap och börja på en nivå i förskoleklass som möter den som förskoleklassen har.

Förskolebussar

Nyköping har förskolebussar på ett par enheter i Nyköping. Något som fungerar väl. Det bör utredas om det med fler förskolebussar kan möta en del av behovet som finns med fler förskoleplatser och även förstärka mötet mellan olika förskolor. Vi är starkt emot byggandet av stora förskolor och byggnationen av förskolor måste komma igång, men då rimligt stora.

Förskola & barnomsorg för alla familjer

Förskolan fungerar alldeles utmärkt för många barn men inte för alla. Det talas ofta om vuxnas olika behov men vi vill framhålla att barn också har olika behov. Vi vill därför arbeta för att den pedagogiska barnomsorgen ska kunna finnas kvar som alternativ och att kommunen ska sträva efter att behålla denna form av barnomsorg. Samma pedagogiska riktlinjer skall gälla även för barnomsorgen.

Aktivt skolval

Barn är olika och skolor är olika. Kommunen är idag berikad med skolor med olika inlärningsmiljöer, pedagogik och klasstorlekar. Vi anser att vi bör införa obligatoriskt skolval från förskoleklass. Det ger en möjlighet att diskutera vilken skola man önskar gå i och dessutom lyfta blicken till andra skolor än den som är närmast hemmet. Det kommer även krävas en översyn av skolskjutsriktlinjerna för att kunna möta att skolvalet sker på lika villkor oavsett vart du bor.

Fler socialpedagoger i skolan!

En trygg miljö ger trygga barn och bra grund för utveckling. Det finns tydliga och konkreta exempel på hur en socialpedagog ger barn en tryggare skolmiljö. En socialpedagogs kompetens kompletterar helhetsarbetet runt eleverna och kan med sitt arbete avlasta så väl lärare, sjuksköterskor/kuratorer och även socialtjänsten. Kort sagt en liten kostnad för stora vinster i samhället!

Närvaro i skolan

Sen ankomst och olovlig frånvaro är vanliga skäl till att elever inte uppnår målen. De elever är oftast de som är i störst behov av att närvara i undervisning och i skolan. Vi vill aktivt motverka skolket dels genom tidigare insatser av tex socialpedagoger men också av att tidigt underrätta föräldrarna och om behovet finns skall socialtjänsten kopplas in för ytterligare åtgärder, men framför allt för stöd till föräldrar och elever, vid hög frånvaro.

Lärarassistenter

Lärare skall vara i klassrummet eller jobba med att förbereda undervisning. Vi har lagt förslag, som inte har fått gehör, för att säkerställa att lärare skall kunna jobba med det dom är utbildade till. Vi vill införa lärarassistenter för att underlätta administration, socialpedagoger för att få ett större stöd för elever och vårdnadshavare och vi måste även satsa på speciallärare för att möta barn som är såväl över och under målen.

Möt alla barn

Vår politiska viljeinriktning är att alla barn skall ha samma rätt att lyckas i skolan. Ca 5% av alla barn i Sverige är särbegåvade. Det är barn som i större grad hoppar av skolan och får större problem med psykisk ohälsa. I Sverige har ca 1% av barnen autism. Båda typerna av inlärningsvariation är värda att möta med lika mycket kunskap och engagemang.

Samarbete med friskolor

Att bygga är väldigt kostsamt. Kommunen skall bygga så lite som möjligt i egen regi men skall givetvis säkra upp en säker verksamhet. Genom att skapa en god samarbetande relation med friskolor gör vi det möjligt att tillsammans kunna möta behovet för Nyköpings barn och unga.

Vi får en mer liberal stad genom att ge möjlighet för friskolor att växa eftersom det bidrar till fler valmöjligheter såväl pedagogiskt som lokaliseringsmässigt.

Under 2018 blev Nyköpings Gymnasium samlat i en enhet. Det har varit en lång väg dit och under resans gång har elevantalet ökat mer än vad man tidigare trott. För att inte återigen ge

oss in i byggnation av ytterligare skolor, bör vi föra en god dialog och inleda samtal med våra fristående gymnasieskolor i kommunen. Här finns potential att tillsammans kunna utöka platserna på fler skolor och på så sätt kunna möta de växande elevkullarna.

Vi vill riva upp samverkansavtalet med Norrköpings kommun och istället implementera den mer transparenta riksprislistan.

Simskola

Yngre barn överskattar ofta sin simförmåga vilket kan leda till drunkning. Vi har nu ett nytt badhus i Nyköping vilket kommer locka många oftare till badet. Simskolor är idag mycket dyra och inget som alla föräldrar har råd att betala. Vi anser inte att simkunnighet skall vara en klassfråga och vill därför flytta ner den obligatoriska simundervisning som idag oftast sker i år tre till förskoleklass eller år ett.

Utökad tid på fritids och förskola

Fritidsverksamheten är för många barn en väldigt viktig social träning. Vi vill öka antalet timmar barn får vara på fritids när föräldrarna är föräldralediga eller är arbetslösa. I ett första steg vill vi öka från 10 till 15 timmar i veckan. Vi vill också införa rätten till 30 timmars förskola i veckan (läsårstid) för alla barn från höstterminen det år de fyller tre.

Kvalitet i utbildningen

Utbildning är avgörande för en framtid full av individuella valmöjligheter. Går man ut gymnasiet utan fullständiga betyg är det betydligt svårare att få arbete. Det är mer troligt att man blir beroende av bidrag under en längre tid. Vårt ansvar är att ge alla ungdomar en kvalitativ utbildning så de står rustade inför vidare studier eller ett arbetsliv.

Feriepraktik

Feriepraktiken är ett mycket uppskattat initiativ. Vi bör möjliggöra för ungdomar att även kunna göra feriepraktik på företag. Detta för att till nästa år ha större chans att på egen hand få ett sommarjobb genom ett eget utökat kontaktnät. Att ungdomar får sommarjobb är en investering för resten av livet. Alla elever har inte möjlighet till feriepraktik eller det kontaktnät som idag oftast krävs för att få jobb.

Nyköping bör initiera eller anordna företagsmässor för gymnasieelever för att själva skapa sig kontaktnät och kunna prata direkt med företagare som behöver anställa. Det blir även en vinst för företagen som redan i tidigt skede får träffa och prata med de sökande.

Vuxenutbildning och integration

Vi har valt att skapa en ny nämnd som inte finns idag. Nämnden för Vuxenutbildning och Integration (VoI) är en nämnd som är en renodlad nämnd som har fokus på Vuxenutbildning (inklusive SFI), Integration, och arbetsmarknadsinsatser, att få människor till sitt första jobb.

VoI är en nämnd som skall arbeta med permanenta insatser som har effekt på lång och kort sikt. Integration kommer inte lösa sig genom olika projekt- eller punktinsatser.

Integration har två ben. Det första är de personer som av olika anledningar inte kommer in på arbetsmarknaden tex på grund av bristande utbildning eller andra orsaker. Det andra är för att man kommit till Sverige senare i livet och behöver börja med att lära sig språket och komplettera utbildning innan man kan gå in på arbetsmarknaden.

Språket är alltid vägen till en god integration och vår inriktning är att alla vill arbeta och bidra till att komma in i samhället.

SFI

För att kunna läsa en dagstidning, se på nyheterna eller på annat sätt ta del av händelser i samhället, är kunskap i svenska språket avgörande. Kraven på de studerande skall givetvis vara höga och sanktionerna tydliga. Det behövs möjligheter till en individanpassad SFI och lärarna måste känna att de har möjlighet att kunna utföra det. I SFI bör också obligatorisk undervisning i samhällskunskap ingå.

Svenska språket – En viktigt biljett in det svenska samhället

Att kunna svenska handlar om frihet och självbestämmande. Språket ger egenmakt. Det gäller inte minst kvinnor som måste få stå på egna ben både i förhållande till samhället men också till sin partner. Svenska för invandrare måste bli flexiblare och mer individanpassad och det ska ställas tydliga krav.

Mer individanpassas och flexiblare SFI

Sfi-undervisningen måste individanpassas mer. En akademiker och en analfabet har självklart helt olika förutsättningar att ta till sig svenska språket. Dessutom måste det vara möjligt att plugga sfi på kvällar och helger och under sommaren för att kunna kombinera med till exempel föräldraledighet eller jobb.

Ökat deltagande men också resultat

Idag hoppar många av eller fastnar allt för länge i sfi-studier. Deltagandet måste öka men det räcker inte att bara delta och sitta av tiden i klassrummet. Det behövs ett ökat fokus på resultat. Vi vill införa en kontrollstation efter 52 veckors sfi-studier. Om endast begränsade resultat uppnåtts ska man istället ut i jobb eller praktik. Det är betydligt bättre att jobba eller praktisera och dagligen träna svenska än att sitta i skolbänken utan resultat. Liberal politik är att alla människor skall ha rätt att uppnå utveckling och resultat på egna villkor.

Mer yrkessvenska på jobbet

Alla kommuner ska erbjuda yrkessvenska och samarbeta med det lokala näringslivet för att tillsammans se till att nyanlända kan plugga enkel yrkessvenska på arbetsplatsen. Det kräver mer av kommunen och också mer av de företagare som önskar ansluta sig. För att få effekt och för att få företag att vilja ansluta sig kommer kommunen behöva erbjuda handledarutbildning för att möta de som idag inte har ett starkt ordföråd. Ingen skall behöva känna att dom inte kan ta emot någon på sin arbetsplats på grund av osäkerhet för hur man skall jobba utvecklande med språkutläring.

Även föräldralediga skall få lära sig svenska

Kommuner måste se till att det finns svenska för föräldralediga, till exempel genom den fantastiska verksamhet som erbjuds via Öppna förskolan. Den som får försörjningsstöd, även under föräldraledighet, ska läsa svenska annars minskar försörjningsstödet. Att vara tydlig med vad som förväntas av alla, framförallt när man ber om samhällets ekonomiska stöd, är en självklarhet för oss.

Frånvaro skall leda till sänkt ersättning

Precis som med studiebidrag tycker vi att närvaro och resultat skall vara kopplade till ersättning. Den som är borta från sfi måste också få sänkt ersättning. För det första behövs betydligt bättre uppföljning av närvaro. Dessutom behövs förändrade regler. Till exempel måste ersättningen sänkas till 80 procent vid frånvaro på grund av sjukdom eller vård av barn på samma sätt som vid frånvaro från arbete eller aktivitetsstöd.

Sommarverksamhet

Vi ser att det finns elever inom SFI som får sommaruppehåll men saknar sysselsättning. Det är viktigt att man snarast påbörjar en integrationsprocess och vi föreslår att feriepraktiken även riktar sig till SFI studerande, dels för att underhålla språket även under sommarmånaderna och dels för att de nyanlända skall få ett meningsfullt sommarlov som förbereder dem för ett liv i Nyköping.

Busskort till studerande

Bostadsbristen är påtaglig för unga i Nyköping. Vi vill samtidigt uppmuntra till vidare utbildning. Vi yrkar på att införa kostnadsfritt busskort till studerande på högre utbildningar, som anordnas av campus, till studenter boende i kommunen, men som bor utanför stadskärnan. Det ger möjligheter till landsbygden genom ett ökat inflyttande och studenter till att få lägenheter.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ansvarsfull hantering av VA

Det är positivt att arbetet med att effektivisera kommunens system för avloppsrening fortgår, både av kostnads- och miljöskäl. Samtidigt måste förbättringsambitionerna beträffande hanteringen av avloppsvatten fortsätta ytterligare. Liberalerna ser det av särskild vikt att systemet har en tillräcklig redundans för att kunna motverka att orenat vatten passerar ut i Östersjön, t.ex. då stora flöden av dagvatten överstiger verkets normala kapacitet. Ambitionen måste självklart vara att mängden orenat vatten ska närma sig noll. Vi ser även att kommunen aktivt arbetar för att ständigt minska sin vattenförbrukning och belastning på reningsverket. Alfaskolan fick t.ex. sitt tak belagt med Sedum när det byggdes i syfte att minska mängden regnvatten i avloppssystemet. Liberalerna vill att en utvärdering ser över vilket resultat detta har gett. Om det faller ut positivt ser vi gärna att fler offentliga fastigheter tar efter.

Fossilfri trafik

Liberalerna älskar fossilfri trafik! Vi ser gärna att så många som möjligt i kommunen cyklar eller promenerar när de ska ta sig någonstans. Vi instämmer i hur de olika trafikslagen ska prioriteras. Liberalerna vill uppmuntra cykel- och gångtrafiken men på ett sätt så det inte sker på biltrafikens bekostnad. Därför anser vi att kommunen bättre kan uppmuntra och stödja pendlarpooler, både för cykel och bil. Vi vill också göra det trafiksäkrare och samtidigt estetiskt trevligare att använda cykel eller andra motorlösa färdssätt. Vi behöver förbättra tydligheten med vilken gång- och cykelvägar är uppmärkta, t.ex. genom att måla dem i klara, omisskännliga färger, så att ingen trafikant kan missförstå hur gång- och cykelbanorna är dragna.

Fri parkering

Liberalerna vill förlänga kostnadsfri men tidsbegränsad parkering i centrum för att utöka möjligheterna att ta sig till och från stadens evenemang och affärer även för den som inte kan använda sig av kollektiva eller motorlösa transportmetoder.

Vattnet som infrastruktur

Vår långsiktiga ambition är att kommunens invånare ska kunna nyttja vattenvägarna för sina transportbehov. Vi ser t.ex. framför oss en vattenburen kommunikationsmöjlighet mellan Arnö och hamnområdet för att avlasta det stora trycket på Arnöleden. Vi önskar att en utredning om hur vattenvägarna kan nyttjas.

En ny utfart behöver dock snarast öppnas från Arnö. De ca 4500 invånarna är sårbara vid till exempel en olycka eller eldsvåda då utryckningsfordon bara har en väg att tillgå som blockeras vid mycket trafik.

Tillgänglighet för alla

Liberalerna anser att varje hörn av staden ska vara tillgängligt för alla, oavsett förutsättningar. Vi vill se omedelbara förbättringar omkring å-rummet för rörelsehindrade, det går idag inte att ta sig samma sträcka längs ån för den som sitter i rullstol som för den som kan gå. Att möjliggöra för alla att ta sig runt ån ska inte behöva vänta till dess att å-rummet i sin helhet förändras.

Lekparker

Lekparker främjar att barn rör på sig! Det tycker vi är bra! Lekparker skall därför finnas på fler platser i kommunen, inte bara i centralorten.

Vi vill bygga en lekpark i anslutning till torget vid korsningen Fruängsgatan, Storgatan för att skapa en inbjudande stadsbild.

Vi vill också göra en satsning på tillgänglighetsanpassning på lekparker och välja ut vissa lekparker, någon i varje stadsdel, och utrusta med tex rullstolsgunga.

Tillgänglighetsanpassningen gäller inte bara rörelsehindrade utan användas av barn med olika funktionsvariationer.

Bostadspolitik med ambitioner

Liberalerna vill se en ambitiös bostadspolitik med mångfaldsambitioner i Nyköping. Behovet av bostäder växer i takt med befolkningen och fler områden kommer behöva tas i anspråk för bostadsplanering i framtiden. Vi ser den integrationsmässiga vikten av att skapa förutsättningar för människor att bo, leva, utbilda sig och arbeta i områden där bakgrunder och livsresor möts. För att undvika segregation både hos dem med hög socioekonomisk status som hos dem med låg socioekonomisk status vill Liberalerna därför att kommunen fattar ett principbeslut att alla områden som i framtiden ska exploateras för bostadsändamål så långt som möjligt ska innehålla blandat fastighetsbestånd. Med en sådan reglering ger vi exploatörerna en tydlig vägvisning om våra ambitioner samtidigt som det finns utrymme att låta det marknadsmässiga behovet styra.

Arkitektonisk sammanhållning

Brister i informationen och konflikter om utformningen uppstår när äldre bebyggelse ska ersättas av ny. Ett arkitekturprogram med instruktioner för bebyggelsen i tätorten kan råda bot på informationsbristen. En stadsarkitekt bör anställas i Nyköping.

Mixed Living

Liberalerna jobbar för ett Sverige fritt från parallellsamhällen. I Nyköping behöver vi se att sådant kan uppstå varsomhelst och insatser behöver göras för att förebygga att det sker. Vi behöver ge människor möjlighet till att bryta boendesegregationen och vi måste implementera tänket om ”Mixed Living”. Det kommer krävas en politisk styrning, men det är en viktig väg att inte bygga renodlade områden med villor, hyresrätter och bostadsrätter. Det kommer skapa segregation och nya ”miljonprogramsområden”.

Kultur- och fritidsnämnden

Välmående genom kulturen

Kultur- och fritidslivet är en mycket viktig del i samhället. Kultur är intellektets infrastruktur. Det är något som är viktigt både för psykiskt och fysiskt välmående. Kultur och fritid är något som även ger fantastiska möjligheter för integrationen och här är våra förslag för ett rikare kultur- och fritidsliv i Nyköping. Liberalerna vill fortsätta vårt fastlagda arbete med att etablera och förstärka Nyköping som en attraktiv kommun med ett stort och varierande utbud av kultur- och fritidsmöjligheter som vänder sig till både kommunens egna invånare och besökande.

Ytterområdenas upprustning

I Nyköping har vi lokalbrist. Ett steg i att förbättra den situationen är en upprustning av fritidsanläggningar i kommunens ytterområden och tätorter. Vi vill säkerställa och påskynda investeringsplanen för fritidsanläggningar.

Pensionärsrabatter

Vi anser att alla skall ha möjlighet att gå på kommunala aktiviteter och arrangemang. I vårt samhälle finns många med låg pension och vi vill införa en pensionärsrabatt på kommunala aktiviteter och arrangemang.

Fristad för hotade kulturarbetare

Liberalerna har länge drivit att vi skall vara en fristadskommun för hotade och förföljda kulturarbetare. Vi ser värdet av att frågan nu lyfts på regional nivå och att vi blir en i en fristadsregion.

Kompensera privata lekparcsägare

Bostadsrättsföreningar och samfälligheter som tillhandahåller lekplatser som även används av andra än barn till boende ska kunna söka bidrag för underhåll och upprustning.

Att det finns tillgängliga attraktiva lekplatser i kommunen är en vinst för alla.

Det är orimligt att bostadsrättsföreningarna skall stå för rustning och förslitningskostnaderna som blir till följd av att kommunen inte tillhandahåller egna lekparkar.

Vi vill reservera sökbara pengar för bostadsrättsföreningarna för att säkerställa underhåll på privata lekparkar för säkerheten för våra barn.

Socialnämnden

Nyköping, en trygg kommun.

Socialnämndens uppdrag regleras av lagstiftning, politiska mål, visioner samt av medborgarnas behov. Det är en utmaning att uppfylla lagstiftande lagar och politiska mål och ändå ha ekonomin i balans.

Kommunen har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver, enligt socialtjänstlagens text som lyder: ”Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda har enligt socialtjänstlagen rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt”.

En central del av Liberalernas politik är att stödja, hjälpa och förbättra livet för dem som lever i utanförskap, hemlöshet eller i ett missbruk.

Nyköping skall vara en kommun att leva tryggt i och ledordet skall alltid vara ”hjälp till självhjälp”. Man ska känna att kommunen finns där när ingen annan hjälp finns att tillstå.

Nyköping är en växande kommun vilket medför att även antalet invånare med behov av stöd också ökar.

För att motverka ett ökat behov av stöd och ökade kostnader krävs handfasta och samordnade åtgärder med gemensam kraft från flertalet aktörer.

Föräldrar med extra stort behov av stöd för att klara sitt föräldrauppdrag förekommer och vi ser även föräldrar med missbruksproblematik som i sin tur leder till psykisk ohälsa och med det en bristande förmåga i sitt föräldraskap.

Förstärk barnperspektivet:

Vi har barn i olika åldrar i särskilt utsatta familjer som får betala ett högt pris och som riskerar psykisk ohälsa och ett livslångt utanförskap om ingen åtgärd sätts in tidigt i deras liv.

Dessa barn måste få det skydd de har rätt till och den hjälp de behöver. Vi vill uppmärksamma barnperspektivet i socialtjänstens hantering. Det kan vara avgörande för ett barn att upptäcka risker tidigt och sätta in åtgärd direkt. Det är aldrig för tidigt för preventiva insatser.

Utöka SIG (Social Insats Grupp) med placering i Brandkärr

Ökad kriminalitet och allt grövre våld bland ungdomar i allt lägre åldrar ser vi med stor oro på i vår kommun. Här måste alla kompetenser samordnas för att bromsa den negativa utvecklingen som sker och flera aktörer har ett stort gemensamt ansvar.

Vi ser ett behov av att polisen, skolan, socialtjänsten, föräldrar tillsammans med övriga invånare agerar tillsammans och nu är det bråttom.

SIG arbetar parallellt och avser att bryta ungdomars tidiga brottslighet och kriminella bana.

Målgruppen var tidigare ungdomar mellan 14–17 år och som redan är inne på brottslig bana, missbruk och skolfrånvaro, nu ser vi ett behov att även se över ännu yngre barn med kriminellt beteende. Ett ökat samarbete mellan Socialtjänsten och polisen ser vi som värdefullt för dessa barn.

Våld i nära relation:

I socialnämnden ser man tydligt konsekvenserna av att barn, ungdomar och vuxna utsatts eller bevittnat våld inom familjen.

Att som barn uppleva våld inom familjen innebär psykisk ohälsa, dessutom risk för gränsöverskridande beteende och större våldskapital som ung och vuxen.

Ärenden med våld i nära relation riskerar att öka i samband med den pandemi som råder och med den en ökad arbetslöshet. Behoven ökar att utveckla arbetssätten för stöd och insatser till våldsutsatta och barn som upplever våld. Vårt ansvar att vara observanta på symtom hos barn som upplever våld får aldrig bortses.

Rekrytera kvalificerade Familjehem:

Ett familjehem kan vara det viktigaste som finns i ett barns liv. Vi vill stärka satsningen på att utbilda kvalificerade familjehem så att barn och unga undviker att placeras på institution. Alla barn förtjänar att få en nystart när livet tar en oplanerad väg. Det kommer ta mycket tid och kraft för att förtjäna tillit från ett barn som behöver börja om sitt liv.

3:e Familjecentralen

En familjecentral bedriver förebyggande verksamhet vilket är en prioriterad fråga då det medger tidiga insatser för att förhindra behov av större och mer kostsamma insatser längre fram.

Det är en mötesplats med hälsofrämjande och förebyggande perspektiv som ger tillgång till ett lättillgängligt stöd av personal med särskild kompetens. Det gör det möjligt att tidigt se tecken på föräldrars ohälsa och eventuella bristande föräldraförmåga och som, i sin tur leder till att barnet får behov av extra stöd.

Liberalerna vill utveckla familjestödet och prioritera förebyggande arbete för barn och unga vuxna och sätta in tidiga stödinsatser för familjer, i särskilt utsatta områden, med ett

hembesöksprogram från BVC. Besök en gång per vecka under barnets första levnadsår därefter v.a.v under andra levnadsåret, för att tidigt upptäcka barns behov av stöd och hjälp. Studier gjorda av bland annat Richard E. Tremblay visar att stöd till socioekonomiska mammor ger stora effekter för att minska deras söners (enligt studien men även på flickors) framtida brottslighet och missbruk.

Det finns många studier på olika hembesöksprogram som visar på att täta hembesök från BVC visar på att betydligt färre fall av barnmisshandel och betydligt färre brott begås av barnet som tonåring och ung vuxen. Barnen är inte kommunens eller regionens ansvar, utan både och. Vi anser att samarbete med regionen bör inledas där man tillsammans tar fram ett hembesöksprogram för ensamstående föräldrar i socioekonomiskt utsatta situationer och med stöd av den forskning som finns tar fram åtgärder för att hjälpa dessa familjer.

Åtgärda trångboddheten

Vi vet att många är trångbodda i särskilt utsatta områden. Det leder till att barnen har svårt att få ro till läsläsning och en god sömn. Det är viktigt om barnen ska komma till skolan och ha läst läxorna för att lättare lära sig svenska språket. Trångboddhet leder även till en stor smittorisk med många personer i samma utrymmen. Vi vill se över situationen i kommunen och åtgärda bristerna.

Fler bostäder med kommunkontrakt:

Vi vill se ett utökat antal små lägenheter och flera utslussnings- och lägenheter med kommunkontrakt för att frigöra dyra behandlingsplatser. Att bli kvar på behandlingshemmet längre än nödvändigt för att inget boendialternativ finns i kommunen leder till stora extrakostnader. Det fördröjer även andra från att få en viktig behandlingsplats. Utslussningslägenhet gör det möjligt att med psykosocialt stöd lämna behandlingshemmet och påbörja ett liv utanför institutionen.

Social sammanhållning:

Vår definition av integration och social sammanhållning är att vi skall ha ett enat samhälle oavsett vem du är eller varifrån du kommer. Begreppet innebär även att vi skall integrera och skapa sammanhållning för alla i vårt samhälle oavsett om du har bott i Nyköping hela ditt liv eller nyss flyttat hit. Integration skall inte ske i projektform och det är en stor utmaning att motivera och hitta former för människor att mötas över stad-, land- och kulturgränser. Vi behöver stödja Nyköpingshem i deras ambition att göra Brandkärr till en mindre segregerad stadsdel och se vad våra andra enheter och bolag kan göra för att följa i de goda exempel som skapas.

Miljö - och klimatnämnden

Miljö och klimatnämnden är till viss del en nämnd med myndighetsutövning.

Vi anser att Miljö- och klimathänsyn skall genomsyra den kommunala verksamheten vid all planering och beslutsfattande. Vi ser vikten av att det finns en nämnd som jobbar aktivt med miljö och klimat. Nyköping skall ha en aktiv miljö- och klimatpolitisk med fokus på resultat.

Rättviksmodellen, på Nyköpings sätt

MoK ansvarar bland annat för att det pågående arbetet med att Nyköpings variant av rättviksmodellen implementeras och genomförs på ett bra sätt. Rättviks kommun har visat en process för att bygga en långsiktigt stabil relation och dialog mellan kommunen och företagen. Vi måste skapa ett gott företagsklimat och vi vill därför implementera Rättviksmodellen i Nyköping.

Samordnad varudistribution

En utredning, eventuellt gemensamt med Oxelösund, ska initiera som en förstudie till en upphandling kring samordning av leveranser genom en gemensam omlastningscentral. Miljövinster är väldigt stora och även tidsvinster hos personal. Kommun skall inte själv samordna eller distribuera utan projektet skall ske av extern aktör.

Kommunens vinst är miljö, antal transporter på vägarna, säkerhet och tid för de anställda.

Blommor och bin

Det är olyckligt att mångfalden av nyttiga insekter minskar. Pollinerare, såsom bin, fjärilar och humlor, spelar en viktig roll i naturen och är av betydelse också för vår närmiljö då många växter och blommor är beroende av dem. Låt oss därför hjälpa våra bevingade vänner genom att uppmuntra mer stadsnära bihållning samt skapa pollineringsstationer runt om i vår kommun.

Kommunalt vildsvinsprogram

Mängden vildsvin i de sörmländska markerna har stadigt ökat sedan arten återintroducerades på 70-, 80-talet. Som en följd av detta ser vi idag många negativa konsekvenser. Medan priset för jordbruksskador stiger redovisas samtidigt ökande antal trafikolyckor med vildsvin inblandade. Dessutom blir antalet utfärdade jaktkort istället färre och färre varje år enligt Naturvårdsverket. Det verkar med andra ord bli allt svårare att hålla tillbaka vildsvinens utbredning till en nivå där det råder balans mellan en livskraftig stam och rimliga skadeverkningar. Tillsammans med Länsstyrelsen, jakträttsinnehavare och grannkommuner bör vi formulera en ambition om hur vildsvinsstammen ska förvaltas i vårt närområde och därmed skapa incitament för en mer ändamålsenlig avskjutningstakt.

Vård- och omsorgsnämnden

Ett Nyköping att leva hela livet.

Vård och Omsorgsnämnden ansvarar för myndighetsutövning och verksamhet för äldre personer med funktionsnedsättning inklusive psykisk funktionsnedsättning.

Ansvaret omfattar utredning, bedömning och beslut om äldres och funktionsnedsattas behov av insatser. Behovsprövning sker enligt gällande författningar och av nämnden fattade riktlinjer.

Alla människor är olika och det gäller även när vi blir äldre. På inget annat område har den svenska kollektivismen slagit igenom så starkt som i synen på ålder. Många äldre vittnar om att de inte känner sig delaktiga i samhället på samma villkor som andra och det bara för att de uppnått en viss ålder.

Det kollektiva synsättet på äldre leder till förutfattade meningar om hur äldre önskar ha det. Det lägger hinder i vägen för att äldre ska kunna leva det liv de önskar också den sista delen av livet. Det är nu dags att äldre får ta större plats och ha mer makt över sina egna liv och inte behandlas som ett kollektiv.

Makt över den egna vardagen.

Hemtjänsten måste präglas av ett ökat inflytande från den äldre, för att den enskildes valfrihet ska bli verklig. Vi behöver reformera hemtjänsten för att passa i nutiden och ge personalen den status som förtjänar. I det arbetet vill vi se en flexibel hemtjänst där hemtjänsttimmarna bestäms av den äldre i en dialog med personalen. Idag är äldrevården detaljstyrd in på minuterna och biståndsbedömningarna ofta fyrkantiga och ger inget utrymme för individualism. Vi vill öka de äldres bestämmanderätt över hemtjänsttimmarna. Vi vill halvera antalet personer som den äldre möter i hemtjänsten mot idag.

Vi vill också att man med omedelbar verkan tar bort den nyligen införda bomavgiften. Det är en begränsning för den personliga friheten och rätten till en spontan vardag.

Boendet - Ensamhet och otrygghet leder till psykisk ohälsa!

Gruppen äldre kommer inom snar framtid att öka mycket kraftigt, varför vi i samma takt måste bygga fler och olika former på boenden för äldre. Fler trygghetsboenden med olika nivåer på service eller "mellanboenden" med gemensam matsal där möjlighet till aktiviteter finns, men begränsat med vårdpersonal.

Många äldre är mycket isolerade och ensamma i sin bostad och har en hög önskan att flytta till ett trygghetsboende, medan andra inget hellre vill än att bo kvar i sin bostad. Varje individ bör få besluta om sitt boende utan onödig byråkrati. Alla över 85 år ska ha rätt att flytta till ett äldreboende utan att behöva ett biståndsbeslut.

Ingen av våra äldre ska lida av undernäring.

Behovet av energi och näring ändras hos äldre och otillräckligt med näring orsakar ett fysiskt lidande och ökar dessutom risken för sämre sårhäkning och ökad risk för fallskador.

Undernäring är ett ökat problem bland äldre och främst bland de som bor hemma. Vissa tappar både lukt- och smaksinne vilket leder till minskad aptit.

Maten och måltiden är viktig, inte bara för att tillgodose våra behov av energi och näringsämnen, utan även för vår livskvalitet. Därför är det av extra stor vikt att de måltider som serveras i äldreomsorgen håller hög kvalitet och anpassas efter de äldres egna behov, vanor och önskemål.

Livsmedelsverket föreslår bl a täta måltider med energirik mat och gärna med dessert efter maten då det är en möjlighet att öka intaget av energi, för att motverka undernäring.

Måltiderna ska spridas under dygnet och ha som tumregel att nattfasta inte får överskrida elva timmar. Vårt mål är att ingen äldre inom kommunens omsorg ska lida av undernäring. Vi ska servera energirik mat som för ögat är en fröjd och ge olika val på maträtt.

Vårdpersonal - Ge vårdpersonalen bra anställningsvillkor och en bra lön.

Personalen är vår viktigaste resurs talas det om. Ingen personal - ingen verksamhet. Rekryteringsbehovet av utbildad personal är stort och kommer att växa ytterligare och för att lösa behovet behöver äldreomsorgen göras mer attraktiv.

Då krävs det att vi erbjuder heltidsanställning och tillsvidareanställning med en bra lön för att personalen ska stanna kvar. Fast anställd personal som stannar kvar på sin tjänst ger mindre behov av timanställd personal.

Personalen arbetar idag ofta under stark tidspress. Arbetsuppgifter som dokumentation, journalhantering och rapportering sker under stress och medför stora brister i kvalitetssäkringen.

Vi vill organisera arbetet så personalen ges möjlighet att ge en god vård och omsorg och tid avsatt för kompetensutbildningar. Det kräver både tid och ökad bemanning men skulle minska på både stress och arbetsskador och leda till en säkrare vård av de äldre.

Scheman med delade turer skapar stress och trötthet och ska undvikas. Antalet timanställda ska minimeras kraftigt och vi ska som krav ha att de ska vara svensktalande och utbildade i basal hygien, detta med tanke på rådande pandemi och smittorisk på äldreboenden. Vi måste förbättra personalens arbetsmiljö och anställningar. Vi önskar införa språkkrav på all personal i äldreomsorgen. Det är en trygghet för äldre att kunna kommunicera med någon som behärskar mitt språk och att kunna bli förstådd.

Palliativ vård

Vården i livets slutskede inträder när vi endast kan lindra och inte längre bota. Vi önskar att tillsammans med regionen skapa en enhet för palliativ vård anpassad för både äldre men även för yngre i samma skede i livet. Dit man endast anställer personal med hög kompetens inom palliativ vård. En enhet där man i en lugn och rofylld miljö erbjuder en omsorgsfull och värdig vård i livets slutskede för både patient och anhöriga.

Kommunapotekare

Många äldre utsätts för läkemedelsbehandling som kan vara både farlig och ineffektiv. Det är vanligt att äldre använder tio läkemedel eller fler och som visat sig innebära stora risker t ex för att de inte fungerar bra med övriga läkemedel och leder till extra obehag.

Vi vill anlita en apotekare till kommunen med uppgift att förbättra läkemedelsanvändning bland våra äldre.

Apotekarens uppdrag för övrigt är kompetensutveckling av vård- och omsorgspersonal om vad man ska tänka på vid läkemedelsbehandling av äldre och att vara observanta på olika biverkningar. Apotekaren skulle vara ett specialiststöd i läkemedelsfrågor i kommunen. Läkemedelskostnaderna skulle minska genom att många läkemedel är onödiga och kan tas

bort, tid kan frigöras för läkare och sjuksköterskor, biverkningar minskas och skulle leda till att den äldres livskvalitet höjs.

Efterhandskompensation till privata utförare

Nyköping skall vara en öppen och transparent stad att bedriva företag i. Vi anser att företagen inom omsorgen bör efterhandskompenseras om vår kommunala hemtjänst går med förlust. Kort sagt, rätt till att bedriva verksamhet på samma villkor.

Satsa på välfärdsteknologiska hjälpmedel!

Ny teknik kan ge större valfrihet och självbestämmande. Det är därför mycket viktigt att med omedelbar verkan börja satsa på ny teknik på våra särskilda- och i LSS boenden.

Ett exempel är de automatiska bidétoaletterna gör att äldre och/eller personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att klara större delen av toalettbesöken själva utan hjälp från personal.

Ett viktigt steg i detta är att kommunen på ett mer aktivt sätt informerar om den nya tekniken och visar på vilka fördelar det kan innebära för den som har ett hjälpbehov. Att kunna ställa frågor, undersöka utrustningen och få möjlighet att prova densamma är en viktig del i att känna sig delaktig i den hjälp och omsorg man omfattas av. Det alldeles oavsett om man väljer den nya tekniken eller den traditionella omsorgen.

Tekniken kommer hjälpa oss klara utmaningen med att fler blir allt äldre och samtidigt fortsätta leverera god omsorg. Genom att tekniken gör det den är bra på och vår personal gör det den gör bäst ökar möjligheterna att klara utmaningen. Vår personal ska ge omsorg, se alla individer, ge dagen mening, skapa trivsel och social samvaro. Tekniken kan, för de som vill, sköta rutiner som tillsyn, hygien och toalettbestyr. Sådant många av oss helst gör själva. Ny teknik inom vården frigör tid för vår personal. Tid att utföra den individanpassade omsorg som individen vill ha.

Digitalisering inom omsorgen

Kraven på att vård och omsorg ska digitaliseras är oundvikliga, både för privat och offentlig sektor. Det behövs omfattande, långsiktiga och hållbara lösningar för att lyckas. Samtidigt kräver de äldre medborgarna att digitaliseringen ska införas med stor respekt med involvering av den äldre. Det är helt förståeligt. Det är viktigt att de upplevda negativa perspektiven inte förminsкас utan istället lyfts upp. Viktigt är också att den äldres eventuella ifrågasättande tas på största allvar och att digitalisering sker i ett samförstånd med vårdtagaren. Vi är alla olika. Det som för den ena upplevs som en god lösning, kan av en annan upplevas som negativ.

Finansiering

Vissa satsningar i budgeten, är möjligt att finansiera med riktade stadsbidrag därför är de inte med i beräkningen.

Nämnd	Mnkr
KS	350
BUN	1440
VOI	30
KFN	127
VON	1210
SN	260
MSN	100
MoK	10
Löneökning	10
KF	6
Summa	3543
Skatter och generella stadsbidrag	3614,6
Årets resultat ca 2%	72

Liberalerna